

*Granskning av
årsredovisning
2014*
Övertorneå kommun

Anna Carlénus
Revisionskonsult

Conny Erkheikki
Auktoriserad revisor

Maj 2015

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod	2
2.3.	Revisionskriterier	3
3.	Granskningsresultat	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2.	Investeringsredovisning	5
3.1.1.3.	Driftredovisning	5
3.1.2.	Balanskrav	6
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	6
3.1.3.1.	Finansiella mål	6
3.1.3.2.	Mål för verksamheten	7
3.2.	Rättvisande räkenskaper	7
3.2.1.	Resultaträkning	7
3.2.2.	Balansräkning	8
3.2.3.	Kassaflödesanalys	8
3.2.4.	Sammanställd redovisning	9
3.2.5.	Tilläggsupplysningar	9

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av Övertorneå kommuns förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2014-01-01 - 2014-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2014.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om.

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Förvaltningsberättelsen innehåller en uppföljning av de nio verksamhets- och finansiella mål som fullmäktige har angivit i 2014 års budget.

Vi bedömer följande:

- Den finansiella måluppfyllelsen är mycket god.
- Verksamhetsmålen uppfyllelse är god.
- Det sammanvägda resultatet för verksamhet och ekonomi år 2014 är förenligt med de mål som fastställts av kommunfullmäktige.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b).

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

Kommunen avviker till viss del från god redovisningssed enligt följande:

- Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Under året har kommunen vidtagit inledande åtgärder för att förbereda och anpassa sin redovisning till detta krav från och med år 2015.
- Kommunen uppger under Redovisningsprinciper i årsredovisningen att man inte alltid följer RKR 18.1 som avser Intäkter från avgifter, bidrag och ersättningar.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om. Granskning av resultatsammanställning för VA-verksamheten och renhållningsverksamheten omfattas inte av denna granskning.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma. Vårt uppdrag omfattar inte en granskning och prövning om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast ”Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting”. Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktats i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2015-04-24. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2015-04-27 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2015-05-18.

2.3. Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen som enligt 8 kap 18 § KL ska godkännas av kommunfullmäktige.

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen
- Kommunal redovisningslag
- Rekommendationer från rådet för kommunal redovisning
- Fullmäktiges beslut om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Förvaltningsberättelsen innehåller uppgifter om pensionsåtagande och pensionsmedelsförvaltning samt balanskravet. Under avsnittet ”God ekonomisk hushållning” beskrivs och redovisas finansiella och verksamhetsmässiga nyckeltal som ger uttryck för god ekonomisk hushållning. Förvaltningsberättelsen innehåller även en finansiell analys.

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen redovisas på ett tydligt sätt väsentliga händelser som inträffat under räkenskapsåret. I förvaltningsberättelsen görs en omvärldsanalys kring samhällsekonomi och kommunerna, regionen och utmaningar på arbetsmarknaden.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas enligt KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av tabeller och löptext. Avsnittet omfattar även rekryteringsbehov, personalomsättning, sjuklönekostnad och rehabilitering.

Sjukfrånvaron i Övertorneå kommun var 6,72 % år 2014, sedan 2012 har sjukfrånvaron ökat med 1,35 %.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen i enlighet med RKR 8.2.

Pensionsredovisning

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1 som en del av uppföljningen av fullmäktiges föreskrifter om förvaltningen av pensionsmedel.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

Investeringsbudgetens utfall redovisas per nämnd där nettoutgiften jämförs med årsbudgeten. Under 2014 uppgick investeringarna till 19,3 mnkr, vilket är 6,9 mnkr mindre än budgeterat. Samtliga nämnder utom socialnämnden investerade mindre än budget.

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Nämndernas budgetavvikelse redovisas i tabellen nedan

Nämnd, tkr	Utfall 2013	Utfall 2014	Avvikelse mot budget 2014
Kommunfullmäktige	917	489	61
Revision	738	791	-21
Överförmyndare	456	626	-26
Kommunstyrelse	63 615	56 172	3 723
Miljö- och byggnadsnämnd	2 230	2 312	203
Kultur- och fritidsnämnd	13 360	13 830	-122
Barn- och utbildningsnämnd	103 189	102 586	1 541
Socialnämnd	114 812	122 179	-3 896
Summa nämnder	299 317	298 985	1 463

Sammantaget redovisar styrelser och nämnder ett överskott på 1,5 mnkr.

Av redovisningen framgår att socialnämnden har det största underskottet (3,9 mnkr) och det är hänförligt till ökade kostnader inom individ- och familjeomsorgen (IFO) och beror framförallt på ökat behov av institutionsvård för vuxna samt oförutsedda kostnader för LSS och SFB (LASS). Det är individuella behov som har styrt de ökade kostnaderna.

Det är enligt vår bedömning viktigt att det långsiktiga arbetet med att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna fortsätter inom nämndens verksamhet.

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning av om balanskravet har uppfyllts. Avstämning av årets resultat enligt balanskravets bestämmelser har skett enligt 4 kapitlet i kommunal redovisningslag. Årets balanskravsresultat uppgår till 23,9 mnkr.

Kommunen har inte några negativa underskott från tiden före 2014 som ska återställas.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Kommunfullmäktige har inför verksamhetsåret fastslagit finansiella och verksamhetsmässiga mål. Vi bedömer att det sammanvägda resultatet för verksamhet och ekonomi år 2014 är förenligt med de mål som fastställts av kommunfullmäktige.

Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som mycket god. Vi bedömer utifrån årsredovisningens åiterrapportering verksamhetsmålen uppfyllelse som god.

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2014:

Mål	Följs upp i årsredovisningen	Måluppfyllelse 2014 KS bedömning
Oförändrad utdebitering	Ja	Ja, 21,75 kr
Soliditeten ska vara oförändrad under planperioden och vid inget tillfälle understiga 65 %.	Ja	Ja, ökat 2,9 % till 74 %
Verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar ska uppgå till högst 98 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag. KF beslutade att tillskuta medel för omställningskostnader inom nämnderna, Familjecentralen, samt kvalitetssäkring upphandlingsprocessen och frångick därmed det finansiella målet gällande 98 % till 101,1 för 2014.	Ja	Ja, 100,1 %
Till finansiering avsätts medel motsvarande 6 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag eller lika stort belopp som avskrivningarna utgör, beräknat som ett genomsnitt över hela planperioden.	Ja	Ja
Lån ska i princip endast upptas för finansiering av sådana investeringar som genererar intäkter till verksamheten.	Ja	Ja
Årets resultat ska utgöra minst 1 % av kommunens intäkter av skatteintäkter och utjämningsbidrag.	Ja	Ja, 2,5 %

Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som mycket god.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har fastställt prioriterade verksamhetsmål. Målen återfinns i 2014 års budgetdokument. Målen utvärderas i årsredovisningen 2014.

Mål	Följs upp i årsredovisningen	Måluppfyllelse 2014 KS bedömning
Antal nya företag som har startats per 1 000 invånare i kommunen skall öka i förhållande till tidigare år.	Ja	Ja, 6,4 2014 och 4,2 2013
Totala sjukfrånvaron skall högst vara 5,5 % under 2014.	Ja	Nej, 6,72 %
Energiförbrukningen på kommunens fastigheter ska vara 8 % eller 1 264 MWh, lägre under 2014 än under referensåret 2009, då energiförbrukningen var 15 800 MWh.	Ja	Ja, 14 421 MWh eller 8,7 % lägre

Vi bedömer utifrån årsredovisningens återrapportering verksamhetsmålen uppfyllelse som god.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år.

Resultaträkning	Utfall 2013	Utfall 2014
Verksamhetens intäkter	111 248	111 575
Jämförelsestörande intäkter	6 322	16 677
Verksamhetens kostnader	-386 465	-392 012
Avskrivningar	-23 045	-18 461
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	<i>-298 262</i>	<i>-282 221</i>
Skatteintäkter	166 816	171 828
Generella statsbidrag och utjämning	127 841	126 857
Finansiella intäkter	14 243	9 738
Finansiella kostnader	-5 746	-2 144
Årets resultat	4 892	24 058

- Verksamhetens kostnader har ökat med 5,5 mnkr sedan 2013, vilket har försämrat resultatet.
- Avskrivningarna har minskat med 4,6 mnkr sedan 2013, vilket har förbättrat resultatet.
- Intäkterna i form av skatter (5 mnkr), generella statsbidrag (-1 mnkr), verksamhetens intäkter (0,3 mnkr) har ökat med 4,3 mnkr sedan 2013. Denna intäktsökning räcker inte till för att möta kostnadsutvecklingen under motsvarande tidsperiod.
- Resultatförbättringen (exkl. jämförelsestörande poster) totalt mellan åren 2013-2014 är 8,8 mnkr.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter. Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

Avsättningar för pensioner redovisas i enlighet med bestämmelserna i den kommunala redovisningslagen vilket medför att pensionsförmåner intjänade före år 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

Kommunen avviker i väsentlig mening från god redovisningssed enligt följande:

- Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Under året har kommunen vidtagit inledande åtgärder för att förbereda och anpassa sin redovisning till detta krav från och med år 2015.

Kommunen anger dessutom under avsnittet Redovisningsprinciper att man inte alltid följer RKR 18.1 när anslutningsavgifterna är av ringa betydelse.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Kortfristiga placeringar har inräknats i likvida medel, vilket enligt vår mening är felaktigt.

Vi bedömer att kassaflödesanalysen i övrigt redovisar kommunens finansiering och investeringar. Noter finns i tillräcklig omfattning.

3.2.4. Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Noter finns i tillräcklig omfattning. Konsolideringen omfattar de företag i vilka kommunen har ett betydande inflytande.

3.2.5. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar uppfyller KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.

2015-05-04

Conny Erkheikki
Projektledare

Hans Forsström
Uppdragsledare